Hukuk Bölümü 2006/76 E., 2006/53 K.

- **YARGI MERCİİLERİNİN UYUŞMAZLIK MAHKEMELERİNE BAŞVURMALARI**

- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 19]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 27]
- 2918 S. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU [Madde 61]
- 2918 S. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU [Madde 47]

"İçtihat Metni"

O L A Y: Davacı Şirkete ait aracın tescil plakasına göre, trafik zabıtasınca 8.1.1998 tarihinden itibaren 2918 sayılı Yasa'nın 47. ve 61. maddelerinin ihlâl edildiği nedeniyle düzenlenen 7 adet trafik ceza tutanağı, 26.5.2005 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Davacı Şirket tarafından, 25.2.2003 tarih ve 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu'nun yürürlük tarihinden önceye ait olan bu cezaların, anılan Yasa ile belirlenen sınırın altında olduğu ve af kapsamında bulunduğu ileri sürülerek iptali istemiyle, 15.6.2005 gününde adli yargı yerinde itirazda bulunulmuştur.

TRABZON 1. SULH CEZA MAHKEMESİ; 8.7.2005 gün ve E:2005/296. D.İş, sayı ile, itiraz edenin 4811 sayılı Yasa uyarınca söz konusu cezaların iptaline karar verilmesini istediği, Uyuşmazlık Mahkemesinin 29.12.2003 gün ve 2003/95-103 sayılı kararına göre söz konusu cezaların bu Yasa kapsamına giren ve tahsili gerekip gerekmeyen cezalardan olup olmadığı konusundaki yetkinin idari yargıya ait bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, itiraz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı, aynı istekle bu kez, 11.8.2005 gününde idari yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

TRABZON İDARE MAHKEMESİ TEK HAKİMİ; 23.2.2006 gün ve E.2005/867 sayı ile, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesine göre "kabahat" deyiminden kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlığın anlaşılacağı; 3. maddesinde, bu Kanunun genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağının öngörüldüğü; 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğunun, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğunun hükme bağlandığı; anılan Kanun'un genel hükümleri arasında yer alan 27. maddesinin birinci fıkrasında, idari para cezasına ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği öngörülmüş olup, Kanunun Geçici 2. maddesinde, bu Kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle idare mahkemelerinde dava açılarak iptali istenen idari yaptırım kararları hakkında uygulanmayacağının ve Geçici 3. maddesinde de daha önce verilmiş idari para cezalarına ilişkin kararlara karşı henüz iptal davası açılmamış olmakla birlikte dava açma süresinin geçmemiş olması halinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde 27. madde hükümlerine göre sulh ceza mahkemesine başvuruda bulunulabileceği belirtildiğine göre, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1.6.2005 tarihinden itibaren idari para cezalarına karşı açılan davaların Kabahatler Kanunu kapsamında olduğu ve uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görevine girdiği, sonuçta bu davaya bakma görevinin adli yargı yerine ait bulunduğu sonucuna varıldığı; ancak daha önce bu yargı yerince görevsizlik kararı verildiğinden bahisle görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve bu konuda karar verilinceye değin işin incelenmesinin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Cafer ŞAT'ın Başkanlığında, Üyeler: Dr. Atalay ÖZDEMİR, M. Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Z. Nurhan YÜCEL, H. Ayfer ÖZDEMİR, Abdullah ARSLAN ve Levent ÖZÇELİK'in katılımlarıyla yapılan 3.4.2006 günlü toplantısında;

I- İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre idare mahkemesi tek hakimince anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II- ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Ahmet YAHYA ÖZDEMİR'in davada idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 47. ve 61. maddelerinin ihlal edildiği nedeniyle 116. madde uyarınca tescil plakasına göre düzenlenen trafik para cezalarının iptalleri isteminden ibarettir.

25.2.2003 tarih ve 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu'nun 15.maddesinin 2 numaralı bendinde, "Bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen ve tutarı 200.000.000 lirayı aşmayan trafik para cezaları ile tutarı 100.000.000 lirayı aşmayan diğer para cezalarının tahsilinden vazgeçilir." hükmüne yer verilmiş olup, anılan Kanun 27.2.2003 tarih ve 25033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 47. ve 61. maddelerinin ihlal edildiği nedeniyle, aynı Kanun'un 116. maddesi uyarınca, trafik zabıtasınca 8.1.1998 tarihinden itibaren araç tescil plakasına göre düzenlenmiş bulunan 7 adet trafik para cezası tutanağının, 25.5.2005 tarihinde tebliğ edilmesi üzerine; davacı tarafından, söz konusu trafik para cezalarının 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu uygulamasının kapsamında olduğu ve iptal edilmesi gerektiği ileri sürülerek dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, trafik para cezalarına karşı; yapılan tespitin gerçeğe aykırılığı ile maddi yanlışlıklar bulunduğu nedeniyle yapılmış bir itirazın söz konusu olmadığı, idarece önceden düzenlenen ancak zamanında tebliğ ve tahsili yoluna gidilmeyen cezaların, 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu kapsamına girdiği ve affedildiği, bu nedenle iptal edilmesi gerektiği ileri sürülerek dava açılmış olması karşısında, bir kamu alacağı olan bu trafik para cezalarının 4811 sayılı Yasa kapsamına girip girmediğinin yargısal denetiminde idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesi Tek Hakimi'nce yapılan başvurunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Trabzon İdare Mahkemesi Tek Hakimi'nin BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 3.4.2006 gününde Üye Z.Nurhan YÜCEL'in KARŞI OYU ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Dava, trafik zabıtasınca düzenlenen trafik ceza tutanaklarının, ceza tutarları 4811 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin 2 numaralı bendinde yazılı 200.000.000,- liralık sınırın altında kaldığı için tahsilinden vazgeçilmesi gerektiği iddiasıyla iptalleri istemiyle açılmıştır.

30.3.2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 1. maddesinde Kanunun amaç ve kapsamı belirlenmiş; ikinci kısmında yer alan 32 ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dışında kalan çeşitli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımlar öngörülmüştür.

Anılan Kanun'un 2. maddesinde, "kabahat" deyiminden, kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlığın anlaşılacağı; 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların "idari para cezası" ve "idari tedbirler"den ibaret bulunduğu; "idari tedbirler"in de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu belirtilmiştir.

Buna karşılık, 19. maddesinde, geçici istisnalar getirilmiş; 11.5.2005 tarih ve 5348 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle eklenen Ek 1. maddede, "4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan vergi mahkemelerinin görevine ilişkin hükümler saklıdır." denilmek suretiyle de 213 sayılı Yasa kapsamında bulunan vergi cezaları, Kabahatlar Kanunu'nun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, "Bu Kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır." denilmiş olup; bu Kanun'un genel hükümleri arasında yer alan 27. maddesinin (1) numaralı bendinde, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren engeç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği öngörülmüştür. Hernekadar, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 gün ve E:2005/108, K:2006/35 sayılı kararıyla iptal edilmiş ise de gerekçeli karar henüz Resmi Gazete'de yayımlanmamıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun belirlediği ilke ve esaslara uyan diğer kanunlardaki idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırımlara karşı yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemesi genel görevli kılınmıştır.

Buna göre, araç tescil plakasına para cezası kesilmesine ilişkin tutanakların iptalleri için açılacak davaların görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan, bu cezaların miktarlarının, 4811 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin, bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmesi gerektiği halde ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren ve tutarı 200.000.000,- lirayı aşmayan trafik para cezalarının tahsilinden vazgeçileceğine ilişkin 2 numaralı bendi kapsamında olup olmadığının tespitinin yapılarak davanın sonuçlandırılmasında da adli yargının görevli olduğu oyu ile karara katılmıyorum.